

BPW Finland

LIVYK

BUSINESS AND PROFESSIONAL WOMEN

4/2011 • Hinta 3 €

- Liitto nousuun -työpajan ajatuksia s. 6
- Naisjärjestöjen keskusliitto 100 vuotta ... s. 9
- WEP - puhtia tasa-arvotyöhön! s. 13
- Vuoden Nainen piispa Irja Askola valloitti
Kouvolassa s. 14

Sisältö

- 3 Pääkirjoitus
- 4 Syyskokouspäivät Mikkelissä
- 6 Liitto nousuun –työpajan ajatuksia
- 8 Katse vuoteen 2012
- 9 Naisjärjestöjen keskusliitto 100 vuotta
- 11 Maja Genetz – auto- ja ruoka-alan liikenero
- 12 Tallinnassa juhliittiin
- 13 WEP –puhtia tasa-arvotyöhön!
- 14 Vuoden Nainen piispa Irja Askola valloitti Kouvolaassa
- 15 Teehetki japanilaisittain
- 16 Hetki aikaa itselle...
- Tulevia tapahtumia

Kansikuva:

- Syyskokouspäivien alkumaljat syksyisissä maiseissa Kyyhkylässä (Kuva Leena Roivas)
- 100 vuotta naisten elämää ja tekoja -näyttely Tampereella (Kuva Liisa Flinck-Vasama)

Suomen liike- ja virkanaisten liitto – Finlands yrkeskvinnors förbund ry:n hallitus vuonna 2011

Puheenjohtaja Leena Roivas, Turku
varapuheenjohtaja Katriina Pajari, Joensuu
taloudenhoitaja Tuula Weckman, Turku
sihteeri Arja Kinnunen, Mikkelä

Jäsenet:

Tarja Heiskanen, Kuopio
Marita Kailovaara, Helsinki
Ritva Lahti, Iitti
Sinikka Mynttinen, Mikkelä
Pirjo Parkkinen, Espoo
Heli Valtonen, Tampere
Eeva Peltonen, Tampere

LIVYK

Julkaisija

BPW Finland
Suomen liike- ja virkanaisten liitto ry –
Finlands yrkeskvinnors förbund ry
Liisankatu 27 B 2
00170 Helsinki
Puh. (09) 135 2483
Fax (09) 135 5122
office@bpw-finland.fi
www.bpw-finland.fi

Päätoimittaja

Leena Roivas
puh. +358 400 680 547
lee.roivas(at)gmail.com

Tilauhintana 12 € vuosikerta

Taitto ja painaminen:

Uusimaa Studio / Kirjapaino Uusimaa, Porvoo

TAVOITA VAIKUTTAJANAISET, ILMOITA LIVYKISSÄ!

ILMOITUSKOOT JA -HINNAT, ALV 0%

	MV €	4-väri €
Koko aukeama	342 x 250	
	400	500
Koko sivu	171 x 250	
	300	400
Takakansi	171 x 220	
	400	500
1/2 s. vaaka	146 x 108	
	200	300
1/2 s. pysty	71 x 220	
	200	300
1/4 s. pysty	71 x 108	
	150	200
Kannatusilmoitus		
1/12 s. vaaka	71 x 25	50
		-

Ilmestyy painettuna lehtenä sekä nettilehtenä osoitteessa www.bpw-finland.fi

2012 alkaen LIVYK ilmestyy vain nettilehtenä osoitteessa www.bpw-finland.fi

AINEISTOPÄIVÄT 2012

- 01/12** ke 1.2.
02/12 ma 7.5.
03/12 ma 6.8.
04/12 to 1.11.

Uudistuneena uuteen vuoteen

■ Toimintamme elinehtona on se, että pystymme elämään ajassa. Jos mietimme liittomme 65-vuotista historiaa, ovat naisten olot ja naisen asema tänä aikana muuttuneet kovasti. Se, että liittomme on vahva vielä tänä päivänäkin, on edellyttänyt mukautumista jatkuvasti muuttuvaan toimintaympäristöön. Meidän on pitänyt ja pitää paitsi tunnistaa aikamme mukanaan tuomat haasteet ja vastata niihin, myös katsoa eteenpäin, kehittää toimintaamme ja uudistua. Vain uudistamalla, vastaamalla jäsentemme toiveisiin, tarpeisiin ja odotuksiin, voimme pysyä kiinnostavana toimijana järjestökentässä. Kuluneen syksyn aikana liiton hallitus on kartoittanut näitä jäsenistöemme tarpeita ja toimintaamme kohdistuvia toiveita ja odotuksia – ja edessä on nyt johtopäätösten tekeminen ja konkreettisten uudistusten aika. Liiton puheenjohtajana otan tämän tehtävän vakavasti.

Uudistuminen edellyttää muutoksia ja muutokset päätöksiä ja kompromissien tekemistä. Muutosten valmistelussa joudutaan punnitsemaan useita näkökohtia, kuten erilaisia jäsenten tarpeita ja odotuksia, taloudellisia voimavaroja ja käytettävissä olevia muita resursseja. Muutokset herättävät aina tunteita ja keskustelua. Mutta silti päätöksiä on tehtävä, vaikka ne voivat joskus olla vaikeitakin eivätkä miellytä kaikkia. Tähän on nyt varauduttava.

Yksi konkreettinen tulevan vuodenvaihteen uudistus liittyy lehtemme – ja tämä päätös tehtiin jo viime vuoden kevätkokouksessamme. Tämä LIVYK-lehden numero on historiallinen, sillä tämä on ainakin toistaiseksi viimeinen myös painettuna ilmestyvä LIVYK. LIVYK on uudistunut aikaisemminkin, se on muuttunut monisteesta mustavalkoiseksi lehdeksi, mustavalkoisesta lehdestä värilliseksi, saanut painetun lehden rinnalle nettilehden ja muuttuu nyt ensi vuoden alusta ainoastaan netissä ilmestyväksi lehdeksi. Tarkoitus on silti, että jatkossakin jokainen jäsen – myös he jotka eivät sitä kotisivuiltamme pysy lukemaan - saa jäsenlehden luettavakseen, tavalla tai toisella. Aina voidaan miettiä, onko nyt oikea aika tehdä tämä muutos. Kyllä on, ainakin ihan hyvä aika.

Vuoden vaihteessa tehdään perinteisesti uuden vuoden lupauksia. Mitä, jos miettisimme jo nyt valmiiksi omalta osaltamme, mitä tulevalta vuodelta odotamme, mitä haluamme ja voimme muuttaa työssämme, harrastuksissamme tai yksityiselämässämme, mitkä ovat meidän omat tavoitteet ensi vuodelle. Naisjärjestöjen keskusliiton 100-vuotisjuhlassa kuultiin järjestön perustajan Aleksandra Gripenbergin ajatuksia, ja myös hänen tunnuslauseensa, jota myös me kaikki juhlavieraat toistimme yhteen ääneen iltajuhlassa: Minä osaan, minä tiedän, minä jaksan, minä voin! Lainataan me tämä oman aikansa vaikuttajanaisen "mantra" avuksemme, kun asetamme omia tavoitteitamme – muistetaan se myös kun niitä on aika toteuttaa ja muistutetaan myös toisiamme - sinä osaat, sinä tiedät, sinä jaksat, sinä voit!

Leena Roivas, puheenjohtaja

† Liitto nousuun –teeman käsittelyä ryhmittöinä

Liiton syyskokouspäivät Mikkelissä 15.-16.10.2011 teemalla ”Liitto nousuun”

Syyskokous pidettiin tänä vuonna Savossa, Mikkelissä. Paikalla oli 72 jäsentä 13 eri yhdistyksestä. Lauantai-aamuna pirteät mikkeliläiset ”emännät” olivat vastaanottamassa osallistujia Hotelli Cumuluksessa kokousreppujen kanssa. Cumulus toimi syyskokouspäivien keskuspaikkana.

Lauantaipäivän aloitimme Kyyhkylässä, joka sijaitsee Saimaan rannalla noin 5 km päässä Mikkelistä. Bussimatkan aikana saimme kuulla lyhyen katsauksen Mikkelin historiaan ja ajoimme kuuluisan Porrassalmen taistelun tapahtumapaikkojen kautta Kyyhkylään. Siellä kuulumme mielenkiintoisen katsauksen Kyyhkylän kartanon historiasta asiantuntevan, lottapukuun pukeutuneen oppaan kertomana. Kartano on ollut aikoinaan yksityisenä kotina, jossa on asunut kruunun virkamiehiä ja sotilaita ja mm. kauppias Jaakko Manninen ja muita yksityishenkilöitä. Vuonna 1927 Vapaussodan Invalidien liitto osti kartanon ja se remontoitiin invalidikodiksi. Kartano toimi kuntoutussairaalan osastona vuoteen 2003 saakka, jolloin Sotainvalidien Veljesliitto myi Kyyhkylän maa-alueet ja rakennuksen Mikkelin kaupungille. Nykyisin kartano on täysin remontoitu nykyaikaiseksi hotelliksi kuitenkin perinteitä kunnioittaen.

Historiakatsauksen ja perinteisen savolaisen lounaan jälkeen siirryimme pihapiirissä sijaitsevan uuden Rust-

† Tervetuliaismaljat Kyyhkylässä

holli hotellin kokoustiloihin. Kunniapuheenjohtajamme Tuulikki Juuselan kannustavan puheenvuoron jälkeen aloitimme työskentelyn pienryhmissä. Aiheena olivat liiton arvot, visio, menestystekijät ja strategia. Syntyi hyvää keskustelua ja ajatusten vaihtoa, jotka varapuheenjohtajamme Katriina Pajari ja puheenjohtaja Leena Roivas taltioivat huolellisesti jatkotyöstämistä varten. Näihin varmasti vielä palataan muissa yhteyksissä. Kyyhkylästä lähdettyämme tuntui siltä, että töitä

on tehty ja hyvää keskustelua saatu aikaiseksi.

Pienen levähdystauon jälkeen illikin aika siirtyä Mikkelin kaupungintalolle, jonne meidät oli kutsuttu Mikkelin kaupungin vastaanotolle. Kaupunginhallituksen puheenjohtaja Arto Seppälällä oli mieluisa tehtävä emännöidä upeaa naisporukkaamme – kuten hän leikkisästi sanoikin, että tästä edustustehtävästä ei kotona paljon kertoilla. Vastaanotolla ehti piipahtamaan emäntänä myös Mikkelin yhdistyksen jäsen, kaupunginvaltuutettu ja kansanedustaja Lenita Toivakka. Kaupungin vastaanotto oli lämminhenkinen tilaisuus ja pöydät notkuivat savolaisia herkkuja.

Illalla rentouduimme maittavan illallisen ja seurustelun merkeissä Cumuluksen Huviretki-ravintolassa. Mikkelin "Elvis", Ismo Hyvönen lauloi meille suosituimpia Elviksen hittejä. Nostalgia taisi tulvahtaa monen mieleen ja tutut kappaleet saivat meidät sulattelemaan päivän maittavia ruokia tanssilattiallakin.

Sunnuntaiaamuna oli vuorossa perinteinen kynttiläseremonia Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan kryptassa. Ennen kokouksen alkua oli mahdollisuus tutustua ja ostaa mikkeliäläisen Ona-korujen upeita koruja. Virallinen kokous pidettiin hotelli Cumuluksen kokoustiloissa. Kokous sujui hyvin asiantuntevan ja napakan mikkeliäläisen puheenjohtajan, Outi Teräsälmen johtamana. Virallisia kokousedustajia syyskokouksessa oli 30 henkilöä. Liitolle hyväksyttiin toimintasuunnitelma ja talousarvio vuodelle 2012. Jäsenmaksuksi vahvistettiin 40 €/jäsen/vuosi. Hallitukseen valittiin erovuoroisten jäsenten tilalle uusiksi jäseniksi nuorten jäsenten edustaja Heli Valtonen, Tampereelta, Pirjo Parkkinen, Espoosta ja Marjut Ropo-Lyytikäinen, Lappeenrannasta.

Syyskokouksessa hyväksytyt kannanotot "Naisenergia voimaannuttaa" kytkeytyi kansainvälisen liiton kolmivuotiseen Empowered Women Leading Business -teemaan. Kannanotossa nostettiin esille meidän suomalaisten naisten hyvä asema kansainvälisissä tasa-arvovertailuissa ja haastettiin kaikki naiset voimaan-

† Kaupungin vastaanotolla

† Kynttiläseremonia sunnuntaiaamuna Tuomiokirkon kryptassa

tumaan yhteisestä naisenergiasta ja kanavoimaan se eduksemme omalle asemallemme yhteiskunnassa. Kokouksessa jaettiin ansiomerkkejä Mikkelin yhdistyksen ansioituneille jäsenille.

Lounaan jälkeen olikin sitten aika jättää hyvästit ja suunnistaa kotimatalle. Me mikkeliäläiset emännät kiitämme kaikkia syyskokouspäiville osallistuneita. Meille emännille jäi päivistä mukavat muistot, toivottavasti myös teille vieraillemme.

Ensi vuoden huhtikuussa tapaamme sitten toisemme Turussa.

Eila Avelin

Liitto nousuun -työpajan ajatuksia

Lauantai koitti. Noin 70 todella pätevää ja vaativaa (ihan syystäkin) naista odottaa tajunnan murskaavaa sessiota. Olo oli pikkuisen pienenlainen. Siinä oli, kuukaa, viisikymppisellä karjalaisnaisellakin uskallusgeeniä pelissä. En vielä ole nähnyt seminaaripalautetta, mutta päätellen keskustelusta ja vastauksista riskinottoni kannatti: ryhmät keskustelivat, keskustelua pystyi seuraamaan myös jälkikäteen, tuloksia ja ajatuksia syntyi. Se oli tavoitteena. Kiitos teille kaikille, jotka lauantaina osallistuitte. Tämä on hyvä käytännön esimerkki juuri siitä oppimisesta, jota teemme niin yhdistyksissä kuin liiton tapahtumissakin. Leenan ja Tuulikin alustukset olivat oivallinen pohja keskustelulle. Kansainväliset mahdollisuudet avautuivat aivan uudella tavalla meille kaikille. Lisäksi jokainen koki yhden työpajatyöskentelyn esimerkin.

Työpajan tulokset ovat nyt ladattavissa liiton nettisivuilla: www.bpw-finland.fi/ajankohtaista/ Olen yhdistänyt ja ryhmitellyt vastauksia silmäilyä helpottamiseksi. Toivon, että jos olen tulkinnut jonkun antaman viestin vääräksi ja yhdistellyt jotain liian vapaasti, minuun otetaisiin mahdollisimman pian yhteyttä, jotta voin asian korjata. Kun luette vastauksia, haluan herättää mielesänne jatkokysymykset: miten ja kuka sekä mitä minä itse voin ja mitä olen valmis tekemään asian eteen. Esimerkiksi jos vastauksena on, että verkostoa pitää

käyttää tehokkaammin, kannattaa kysäistä itseltään, miten voi käyttää, miten minä voin auttaa ja mitä minä voin tehdä tai olen valmis tekemään. Käytämme työpajan tuloksia liiton kehittämisessä, ne muodostavat perustiedon, mutta kehotan käyttämään niitä myös yhdistyksissä, kun suunnittelette omaa toimintaanne.

Lähes kaikista vastausryhmistä nousi kolme asiaa esille monta kertaa: moniammatillisuus, verkostoituminen ja oppiminen / itsensä kehittäminen. On selvää, että nykynaisen resurssit ovat tiukilla ja siksi me jatkuvasti optimoimme. Panos-tuotos -ajattelu on arkipäivää. Toiminnasta on jokaisen saatava jotain itselleen, oli se sitten tiedon ja taidon karttumista ja/ tai yhdessäolon tuomaa energiaa, työn vastapainoa jne. Vastauksista voi helposti päätellä, että suuri osa yhtyy Tuulikin sanoihin: olemme ammatillinen yhdistys. Siinä on meille liittona suuntaa. En näe tätä ristiriitana hausalle yhdessäololle, sillä olen vakuuttunut siitä, että myös esimerkiksi työpajat, mentorointi jne. voivat olla innostavaa ja omalla tavallaan rentouttavaa toimintaa hyödyllisyytensä lisäksi. Vastauksista ja keskustelusta kävi ilmi, että varsinaiselle työlle haetaan ja tarvitaan vastapainoa.

Keskustelun aikana heitettiin monta hyvää kysymystä, mm. "miksi liittyä yhdistykseen, kun tietoa on netissä", lisäksi tähän vielä: "helposti aikaan sitomatta".

Pelkkä tieto tai toisten tapaaminen ei riitä. Vastausten mukaan tavoitteenamme on tulla paremmiksi ihmisiksi ja oppia uusia asioita, haluamme tutustua erilaisiin ihmisiin, verkostoitua, kehittää omasta tietotaidostamme mielekästä tekemistä. Vastauksista päätellen Mikkelin työpajaan osallistui tehomimmat, jotka pursusivat energiaa ja yhteishenkeä - itse asiassa juuri sitä, mitä me haemme. Mikä saa sitten energian katoamaan kotimatkan varrella? Vastauksista huokuu se, että näemme verkoston mahdollisuudet, mutta emme niitä käytä. Mitä verkostostamme puuttuu sellaista, miksi emme sitä hyödynnä? Tätä yritin lukea työpajan vastauksista. Mikkeliissä olleet olivat tietysti juuri se aktiivinen joukko, joka osallistuu ja tekee. Yhdessä vastauksista olikin oivallisesti sanottu: ei se määrä, vaan se laatu. Yhdessä saamme paljon aikaan, mutta yksin on liian paljon tehtävää. Siinä mielessä määräkin ratkaisee.

Olen lukenut vastauskoonnin jo monta kertaa ja toistaiseksi joka kerran totean, että se on täynnä upeita ajatuksia. Toivon, että kaikki lukevat sen ainakin kerran. Toivon myös, että se herättää keskustelua ja ajatuksia eri ihmisten kesken. Myös minä otan mielelläni kommentteja vastaan.

Seuraavaksi liiton kehittämistyöryhmä jatkaa liiton vision ja strategian työstämisessä mahdollisimman

avoimesti ja läpinäkyvästi. Jos on vielä joku, joka on kiinnostunut osallistumaan työryhmän työskentelyyn, lähetä yhteystietosi liiton toimistoon. Visiota ja strategiaa käsitellään vielä toki yhdessäkin.

Ja nyt, naiset: Liitto nousee!

Katriina Pajari

KATSE VUOTEEN 2012

Useat paikallisyhdistykset painivat samojen haasteiden kanssa – miten saada uusia jäseniä, miten järjestää ohjelmaa ja toimintaa, joka kiinnosta nykyisiä jäseniä ja houkuttelee uusia. Ja liiton hallituksessa olemme mietineet, miten BPW-toiminta-ajatusta voidaan toteuttaa yhdistyksissä ja miten liitto voisi tukea yhdistysten toimintaa käytännön tasolla. Tästä lähtökohdasta päätimme kirjata ensi vuoden toimintasuunnitelmaamme **käytännön tavoitteita**:

1. Liitolle laaditaan kehittämissuunnitelma, jonka tarkoituksena on mm. selkeyttää liiton tarkoitusta ja toimintaperiaatteita ja tuoda esille erilaisia positiivisia asioita, joista yhdistykset ja jäsenet liittoon kuulumalla hyötyvät.
2. Jäsenmäärän laskeva suunta saadaan pysäytettyä.
3. Liiton työryhmiä järkeistetään vähentämällä niiden määrää ja määrittelemällä uudelleen niiden tarkoitus ja vastuut.
4. Liiton sääntöuudistus saadaan liikkeelle.
5. Liitto tukee sähköisen median käyttöä yhteydenpidon ja verkostoitumisen edistämiseksi. Päätetään käytettävistä foorumeista.
6. Yhtenä liiton kokousten yhteydessä järjestettävien seminaarien teemana on mentorointi.
7. Liitto tuottaa yhdistysten käyttöön koulutusmateriaalia mm. yhdistystoiminnan kehittämisestä.
8. Liitto antaa yhdistyksille apua ja materiaalia Samapalkkapäivän tapahtumien järjestämiseksi. Samapalkkapäivän tapahtuma järjestetään 10 paikkakunnalla.
9. Liitto valmistelee käytännön esimerkkejä siitä, miten yhdistykset voivat tapahtumissaan, tempauksissaan tai projekteissaan ottaa huomioon vuoden teeman.
10. Liitto huolehtii kansainvälisen kongressin virallisissa kokouksissa tehtyjen päätösten toimeenpanosta kansallisella tasolla.
11. Liitto järjestää vuosittain paikallisten yhdistysten puheenjohtajille ja jäsenille neuvottelupäivän, jossa käsitellään ajankohtaisia kansallisia ja kansainvälisiä asioita ja saadaan tietoa jäsenten toiveista.
12. Liiton kotisivuja elävöitetään ja aktivoidaan mm. perustamalla vakiopalstoja, joilta löytyy ajankohtaista

asiaa esimerkiksi kansainvälisen liiton toiminnasta tai kotimaassa tapahtuvista naisten asemaan liittyvistä asioista.

13. Liiton saa edustajan Naisjärjestöjen keskusliiton hallitukseen sekä liittoja ja sen toimintaa tehdään tunnetuksi muissa naisjärjestöissä.

14. Euroopan liiton kongressiin Sorrentossa 28.-30.9.2012 osallistuu 10 hengen suomalainen delegaatio.

Mutta ... miten nämä tavoitteet voivat toteutua? Siihen tarvitaan tekijöitä. Tosiasiahan on, että "liitto" ei tee mitään, vaan "liitto" = jäsenet = me. Edellytyksenä sille, että liitto saa jotain aikaiseksi, on se, että jäsenistöstä löytyy tarpeeksi innokkaita henkilöitä jakamaan vastuuta ja tekemisiä. Hallituksen tehtävänä on määrittää toiminnalle suunta ja antaa raamit joissa toimitaan, mutta hallitus ei voi yksin saada kovin paljoa konkreettista aikaan. Tätä tarkoitusta varten on perustettu työryhmiä vastaamaan eri asiakokonaisuuksista. Osallistumalla liiton toimintaan työryhmissä

- saat enemmän tietoa liiton käytännön toiminnasta
- opit BPW organisaatiosta ja järjestötoiminnasta yleensä
- laajennat ammatillista BPW-verkostoasi
- saat mahdollisuuden hyödyntää osaamistasi ja ideoitasi yhteiseksi hyväksi – juuri siinä määrin kuin sinulle sopii
- voit harjoitella tiimitaitojasi, organisointitaitojasi ja halutessasi tiimin johtamistaitojasi turvallisessa ympäristössä
- saat energiaa, rohkeutta ja itseluottamusta yhdessä tekemisestä

Katso tämänhetkiset työryhmät kotisivuiltamme, mieltä haluaisitko kuulua johonkin niistä - ja ilmoittaudu liiton toimistoon!

Leena Roivas

← 100 vuotta naisten elämää ja tekona -näyttelyn avajaiset Tampereella, avajajana toimi Eva Hänninen-Salmelin NJKL:n hallituksesta.

Naisjärjestöjen Keskusliitto 100 vuotta

”On uskallettava katsoa kauas tulevaisuuteen. On uskallettava ajatella suuresti ja rohkeasti, silloin ehkä uskoen voidaan päästä pieni askel eteenpäin suurta ihanne päämäärää kohti. Jos itsekin epäilemme, silloin ei suunnitelmiamme kukaan muukaan ryhdy toteuttamaan.”

Helle Kannila 1919

Naisjärjestöjen Keskusliitto (alkuperäiseltä nimeltään Suomen Naisten Kansallisliitto) perustettiin vuonna 1911. Nykyään siihen kuuluu 62 jäsenjärjestöä ja yhteensä yli 400 000 jäsentä. Naisasianainen ja kansanedustaja Alexandra Gripenberg (1857–1913) oli liiton ensimmäinen puheenjohtaja. Perustajajärjestöjä oli seitsemän: Koulukeittoyhdistys, Suomen Kasvatusopillinen talouskoulu, Suomen Käsityön Ystävät, Suomen Naisten Voimisteluliitto, Suomen Naisyhdistys, Naisliitto Hemmet ja Maria-yhdistys. Näiden järjestöjen toimialat olivat varsin perinteisiä. Ne edistivät kouluruokailua, kotitalousopetusta, käsityötaitoja, naisliikuntaa, siveellisyyttä ja kodin asemaa. Vain Suomen Naisyhdistyksellä oli naisten vapauttamiseen (emansipaatioon) pyrkivä ohjelma. Suomen Naisten Kansallisliitto vakiintuikin 1930-luvun loppuun mennessä maltillisten naisjärjestöjen foorumiksi. Keskeistä oli lainsäädäntöön vaikuttaminen sekä naisten saaminen komiteoihin ja muihin

elimiiin. Ajettiin myös naisten oikeuksia avioliitossa ja ansiotyössä, siveellisyyssykymyksiä ja kotitalousneuvonnan kehittämistä.

Koulutetut, kielitaitoiset naiset halusivat tehdä työtä yhteiskunnan vähäosaisten hyväksi ja parantaa omaa asemaansa yhteiskunnassa. Naiset halusivat tehdä itsenäisiä ratkaisuja, vapautua holhouksesta ja kertoa omat mielipiteensä. Naisilla oli kanta myös yleisiin kysymyksiin, kuten vaikkapa kieliasiaan tai sortokausien politiikkaan.

Vuonna 1947 nimeään nykyaikaistaneen Naisjärjestöjen Keskusliiton toiminnan keskeisenä teemana on ollut aktivoita naisia osallistumaan politiikkaan. Samalla NJKL on pyrkinyt pysymään puoluepoliittisesti sitoutumattomana ja kaikille järjestöille avoimena keskusjärjestönä. Tehtävä ei ole helppo, sillä useimilla järjestöillä on hyvinkin vankka näkemys asioiden arvojärjestyksestä. NJKL:n jäsenkuntaa on koko sen olemassaolon ajan leimannut liikkuvuus: osa järjestöistä on lopettanut toimintansa, osa eronnut ja liittynyt jäseneksi myöhemmin uudelleen. Seitsemästä perustajajärjestöstä vain Suomen Naisyhdistys ja Suomen Naisten Liikuntakasvatusliitto (SVoLi) ovat pysyneet yhtäjaksoisesti jäseninä. Jäsenyhdistyksiä on vuosien saatossa ollut yhteensä 115.

1980-luvulla NJKL oli liian leimautunut keskusta-oi-

keisto-ajatusmaailmaa edustavaksi, jotta se olisi voinut yhdistää kaikki poliittisen kentän naiset. Lisääntyneeseen kansainväliseen yhteistyöhön tarvittiin kuitenkin naisten yhteinen foorumi ja niinpä vuonna 1988 perustettiin uusi verkosto Naisjärjestöt Yhteistyössä – Kvinnoorganisationer i Samarbete NYTKIS ry, johon NJKL kuuluu aktiivisena jäsenenä. NYTKIS on nykyisin tärkeä vaikuttaja myös kotimaisissa tasa-arvokysymyksissä.

Liittoa johtaa jäsenjärjestöjen edustajien valitsema

← Nykyajan Suomi-neito on saanut uuden työn suomalaisten tuotteiden mainossymbolina. Paula on yksi Suomen tunnetuimmista PR-henkilöistä. Piirretty neitonon esiintyi Pauligin kahvipurkin kyljessä jo 1904. Viljapellon laidalla seisova Elovena-tyttö syntyi 1920-luvulla. 1970-luvun Lottotyttö, Hilikka Kotamäki, edusti modernia, kaupunkiliasta naiskuvaa.

13-jäseninen hallitus apunaan useita toimikuntia ja työryhmiä. Liiton toimistossa Helsingissä työskentelevät pääsihteeri ja järjestösihteeri. Toimintaa rahoittavat opetus- ja kulttuuriministeriö, yksityiset säätiöt ja rahastot sekä jäsenjärjestöt.

Liiton tavoite on edistää ihmisoikeuksien toteutumista ja tasa-arvoa. Se pyrkii saamaan entistä enemmän naisia päätöksentekijöiksi ja antamaan naisille mahdollisuuden osallistumiseen ja omiin valintoihin elämäntilanteensa mukaan. Liitto koordinoi ja tukee jäsenjärjestöjensä toimintaa ja huoltaa jatkuvasti kasvavaa naisjärjestöjen verkostoa. Liitto on puoluepoliittisesti sitoutumaton ja kaksikielinen. Liitto tekee aloitteita, antaa lausuntoja ja tarjoaa asiantuntijoita lainvalmistelutyöhön.

Juhlavuoden tapahtumia

100 vuotta naisten elämää ja tekoja

Tunnetko Alexandra Gripenbergin ja Lucina Hagmanin? Tiedätkö, mistä naisasianainen Maikki Friberg väitteli vuonna 1897? Naisjärjestöjen Keskusliiton satavuotisjuhlanäyttely *100 vuotta naisten elämää ja tekoja* kertoi naisten tasa-arvon historiasta Suomessa. Juhlanäyttelyssä esiteltiin naisjärjestöjen vuosikymmenien uurasusta sen eteen, että suomalaiset naiset saivat oman huoneensa, oikeudenmukaisen tilan yhteiskunnassa.

100 vuotta naisten elämää ja tekoja -juhlanäyttely muistutti, että naisjärjestöjen sinnikäs työ on johtanut moniin yhteiskunnallisiin uudistuksiin, kuten naisten äänioikeuteen ja vaalikelpoisuuteen, äidin ja lapsen hyvinvoinnin turvaamiseen, naisten koulutuksen ja uramahdollisuuksien avautumiseen sekä työskentelyyn naisten ihmisoikeuksien toteutumisen puolesta. Suomalainen yhteiskunta tarvitsee jatkossakin naisjärjestöjen panosta tasa-arvotyön ja hyvinvoinnin suunnannäyttäjänä.

Loistavat naiset hehkuvat Naisjärjestöjen Keskusliiton juhlapostimerkeissä

Anna-lehdestä tutut sarjakuvasuosikit Maisa ja Kaarina seikkailevat Naisjärjestöjen Keskusliiton juhluvuoden

postimerkkisarjassa. Kuudessa postimerkissä on kuvattu naisen elämän tähtihetket: tähtikuvio korostaa loistavaa kokonaisuutta. Merkki julkaistiin 1.4. Naisjärjestöjen Keskusliiton satavuotisjuhlan kunniaksi. Postimerkkien suunnittelusta vastasivat Tiina Paju ja Sari Luhtanen.

Naisjärjestöjen Keskusliitto pääjuhla ja gaalailallinen 29.10.2011

Juhlavuosi huipentui upeaan pääjuhla Finlandia-talolla. Ohjelmassa oli jäsenjärjestöjen esityksiä, tasavallan presidentti Tarja Halosen tervehdys, Liettuan presidentti Dalia Grybauskaitėn juhlapuhe ja Susanna Leinonen Companyn "Romeo ja Julia" -tanssiteoksen kantaesitys. Tilaisuuden juonsivat Marianne Heikkilä ja Jere Nurminen. Ilta huipentui gaalailallisiin. Illan musiikista vastasivat pianotaiteilija Sirkku Suuronen ja Ladies First Big Band. Liittoamme juhlatilaisuuksissa edustivat mm. puheenjohtaja Leena Roivas, aikaisemmat puheenjohtajat Liisa Flinck-Vasama sekä Lea Peltomäki.

Teksti ja kuvat: Liisa Flinck-Vasama

Maja Genetz – auto- ja ruoka-alan liikenero

Suomen liike- ja virkanaisten liitto valitsi 1955 ensimmäisen Vuoden naisen ja teki siitä perinteen. Ensimmäinen Vuoden nainen oli hovioikeudenneuvos Inkeri Harmaja. Vuonna 2010 Vuoden naisen arvon sai Glope Hope Oy:n perustaja ja toimitusjohtaja Seija Lukkala. Väliin mahtuu 54 ansioitunutta naista. Heistä viisi, professori Eeva Jalavisto, professori Inkeri Anttila, varatuomari Helvi Sipilä, ministeri Marjatta Väänänen ja kauppaneuvos Maja Genetz, ovat läsnä täällä. Kaikki muutkin voisivat hyvin olla, kuten myös valtava joukko muita suomalaisia naisia.

Toiset Vuoden naiset ovat varsin tunnettuja edelleen. Toisten saavutukset ovat painuneet unholaan, kuten naisille valitettavan usein käy. Kuka muistaa kauppaneuvos Augusta Ohlssonin tai farmasian tohtori Elna Niemisen ansiot? Aikanaan he kuitenkin olivat Vuoden naisen nimityksen arvoisia.

Entäpä Maja Genetz? Muistatteko hänet?

Maja Genetz teki pitkän uran Nikolejeffin autoliikkeen palveluksessa, ensin konttoripäällikkönä, sitten apulaistoimitusjohtajana ja lopulta 1948–1959 yhtiön toimitusjohtajana. Sergei Nikolejeff oli Suomen ensimmäinen autokauppias. Genetz opiskeli autoalaa 1920-luvulla Saksassa ja sanottiin, että hän tiesi autoista kaiken tietämisen arvoisen. Genetzin merkit olivat Buick ja Chevrolet, joilla hän huristeli mm. Päijänteen ympäriajoissa – piikkarit

jalassa ja stola harteilla.

Maja Genetz toimi 1936–1944 Lotta Sväd –järjestön valtakunnallisena muonituspäällikkönä ja hänen liiketaidoillaan lotat tekivät muutamassa vuodessa erilaisten tilaisuuksien ruokatarjoilun järjestämisestä laajamittaisen liiketoiminta-alueen. Sotien aikana Genetz organisoivat uskomattoman tehokkaan vapaaehtoistyövoimalla pyörivän muonituskoneiston, joka hoiti suuren osan armeijan ruokahuollosta.

Sodan jälkeen lakkautettavaksi määrätyn lottajärjestön varat siirrettiin Maja Genetzin ideoimana syksyllä 1944 nopeassa tahdissa pääasiassa kahdelle organisaatiolle, Työmaahuollolle ja Suomen Naisten Huolto-säätiölle (nykyisin Lotta Svärd säätiö). Työmaahuolto toi työpaikkaruokailun Suomeen ja Fazer Catering jatkaa nykyisin sen toimintaa. Näissä puitteissa Genetzin vastuulla oli mm. Helsingin olympialaisten ruokahuolto 1952. Lisäksi ns. Naisten talo (Mannerheimintie 93) ja sen alakerrassa oleva White Lady -ravintola ovat Genetzin ”lapsia”. Molemmat liittyivät alun perin huolenpitoon sodasta palaavista naisista, joita valtio ei tuolloin mitenkään huomionnut.

Maja Genetzistä enemmän: Maritta Pohls ja Annika Latva-Äijö, Lotta Svärd. Käytännön isänmaallisuutta. (2009)

Liisa Flinck-Vasama

← Kuvassa Hanna Rothman, suomalaisen lastentarhan äiti, Maja Genetz, auto- ja ruoka-alan liikenero, Vuoden nainen 1960 ja ministeri Helvi Sipilä, monessa ensimmäinen, Vuoden nainen 1965.

† Juhlaväkeä Tallinnassa

← Vasemmalta: BPW Estonian puheenjohtaja Pille Ruul, Tea Varrak, Eva-Maria Öunapuu ja Tuulikki Juusela

Tallinnassa juhlittiin

Eestin liike- ja virkanaisten liitto, BPW Estonia, vietti 19-vuotisjuhliaan 10.-11.11.2011. Läsnä oli noin 100 henkilöä. Samalla he valitsivat Vuoden Naisen, tällä kertaa kunnian sai Tea Varrak, Viron elinkeinoelämän kehittämissäätiön (EAS) toimitusjohtaja ja Tallinnan teknologiayliopiston vararehtori.

Pääjohtaja Tea Varrak avasi vuonna 2004 Suomessa Viro-tapahtuman Senaatintorilla. Varrak oli silloin yllätynyt siitä, että suomalaisia kiinnosti uusista Euroopan Unionin jäsenmaista Viro kaikkein eniten. Senhän me tiedämme omasta kokemuksestamme!

It-maailman lisääntynyt merkitys oli eräs painava syy hänen valitsemiseensa.

Tea Varrak oli Viron valtionvarainministeriön kansliapäällikkö ja veti Viron siirtymisprosessia euroon. Hän on saanut Virossa lempinimekseen Rouva Euro. Silloin hänen mukaansa valuutan vaihtaminen käy kivuttomasti, mikä ei ole täysin pitänyt paikkaansa. Siksi hänen arvostelijoitaankin näkyy jonkin verran.

Liitto on myös valinnut muutaman vuoden ajan erillisen Nuoren Yrittäjänaisen. Tällä kertaa valittiin Eva-Maria Öunapuu. Hän on peruskoulutukseltaan juristi, mutta jätti työnsä ja perusti luonnon kosmetiikkaa valmistavan yrityksen JOIK. Se on muutamassa vuodessa kasvanut hyvin menestyväksi yritykseksi. Tuotteita näki lähes joka liikkeessä. Itsekin ostin yhden saippuan, tuoksuu tosi hyvältä!

Suomen liitto valitsee perinteisesti vuosittaisen rotaation mukaan liike-, virka- tiede- tai yhteiskunnallisen vaikuttajanaisen. Kannattaisiko YCW-ohjelmamme puitteissa valita myös vuosittain menestynyt nuori nainen?

Vuoden Naisen valinta saa Virossa aina lehdistössä ja televisiossa suuren huomion. Yhtä kertaa lukuunottamatta se on aina ollut pääkaupungissa. Tilaisuus on erillinen, ei siis virallisen vuosikokouksen yhteydessä. Kannattaisiko Suomen liiton mieltä tätä? Kaikki aikaisemmat Vuoden Naiset kutsutaan tilaisuuteen ja heidän kanssaan on kerran vuodessa (yleensä tämän tilaisuuden yhteydessä) round table – tällä kertaa liiton jäsenmäärän kasvattamisesta ja WEP-periaatteiden jalkauttamisesta Viron yritysmaailmaan.

Tilaisuus oli perinteiseen tapaan kaupungintalolla, jossa mukana oli myös kaupunginjohtaja Edgar Savisaar. Vieraita oli kutsuttu myös naapurimaista. Ruotsin liike- ja virkanaisten uusi puheenjohtaja Monica Einingren oli mukana, samoin liiton ”kummitäti” Margareta Ling-Vannerus. Latviasta oli 2 liike- ja virkanaista. Valitettavasti Liettuan BPW-toiminnasta kiinnostunut henkilö joutui viime hetkellä perumaan tulonsa henkilökohtaisista syistä. Olemme luvanneet tällä kaudella perustaa Liettuaan yhdistyksen. Suomesta ei ollut muita liike- ja virkanaisia kuin minä. Sen sijaan oli 30 hengen ryhmä Helsingin yrittäjänaisia, joiden tutustumismatkan Tallinnaan oli järjestänyt aina aktiivinen Virve Poom.

Ensi vuonna on sitten 20-vuotisjuhlat. Minkähänlaiset ne ovat, kun nämäkin olivat tosi upeat. Menkäämme mahdollisimman moni mukaan!

Seuraavana päivänä oli WEP-seminaari, josta kerron seuraavalla sivulla.

Tuulikki Juusela

Past president of BPW International
Suomen liiton ja Helsingin yhdistyksen
kunniapuheenjohtaja

WEP – puhtia tasa-arvotyöhön!

Women Empowerment Principles – WEP – Naisten voimaantumisen periaatteet – julkistettiin vuonna 2010. WEP on YK:n seitsemän kohdan ohjelma, johon sitoutumalla ja jota noudattamalla yritykset ja yhteisöt edistävät sukupuolten välistä tasa-arvoa. Ohjelman alaotsikko on Equality means Business – vapaasti käännettynä ”Tasa-arvo tuo menestystä”. Useissa tutkimuksissa on todettu, että naisten tasa-arvoinen osallistuminen työpaikoilla myös esimiestehtävissä vahvistaa liiketoimintaa ja yrityksen tulosta. BPW International on ensimmäinen järjestö, joka aloitti yhteistyön ohjelman kanssa. Tämä julkistettiin viime toukokuussa Istanbulissa ja kongressissamme kesäkuussa se vahvistettiin virallisesti liittomme yhdeksi pääohjelmista. Kansainvälisellä liitollahan on Equal Pay Day – kampanja ollut muutaman vuoden. Se ei suinkaan lopu – WEP laajentaa keskustelun muihinkin teemoihin kuin palkkatasa-arvoon.

WEP - Naisten voimaantumisen periaatteet

1. Ylimmän johdon sitoutuminen sukupuolten väliseen tasa-arvon edistämiseen
2. Kaikkia työpaikan naisia ja miehiä kohdellaan oikeudenmukaisesti – heitä kunnioitetaan, estetään syrjintä sekä tuetaan ihmisoikeuksia.
3. Kaikkien työntekijöiden terveydestä, turvallisuudesta ja hyvinvoinnista huolehtiminen
4. Kannustetaan naisia opiskelemaan, kouluttautumaan ja etenemään työurallaan

5. Toteutetaan yrityksen kehittämisessä, hankinnoissa ja markkinoinnissa WEP-periaatteita

6. Kannustetaan tasa-arvon toteutumista ja kehittämistä aloitteiden ja edunvalvonnan avulla

7. Mitataan ja raportoidaan julkisesti sukupuolten välisen tasa-arvon edistymistä

Meillä Suomessahan lainsäädäntöteitse on huolehdittu monista ohjelman asioista. Haasteena on ylimmän johdon näkyvä sitoutuminen, samoin henkilöstöhallinnon toiminnan kehittäminen.

Ideana on, että yritykset allekirjoittaisivat WEP-sopimuksen. Suomessa ainoastaan Finnair on sen toistaiseksi tehnyt. Toivottavasti saamme monta yritystä meiläkin allekirjoittamaan sopimuksen. WEP löytyy sivulta http://www.unglobalcompact.org/Issues/human_rights/equality_means_business.html

11.11.2011 oli Tallinnassa BPW Eestin järjestämä WEP-seminaari. Puhujana oli mm. Eesti Telekomien toimitusjohtaja Valdo Kalm. Heillä on johdossaan vahva naisedustus. Yksi Eesti Telekomien arvoista on ”parempi Eesti” - onkohan missään suomalaisessa yrityksessä yhtenä arvona ”parempi Suomi”. Itse en ainakaan ole sitä huomannut. Telekom todennäköisesti on Eestissä ensimmäinen WEP-periaatteiden allekirjoittaja.

Tuulikki Juusela

↑ Tuulikki Juusela WEP seminaarissa Tallinnassa

← Valdo Kalm WEP seminaarissa Tallinnassa

← Kuvassa vasemmalta; Arja Kinnunen Mikkelistä, Marja Hannikainen Iitistä, Irja Askola sekä Sinikka Merjola (joka on ollut Irja Askolan ruotsinopettaja-luokanvalvoja), Irmeli Saarinen-Möller ja Marja-Leena Vainio Kouvolasta.

Vuoden Nainen piispa Irja Askola valloitti Kouvolaassa

Minulla oli ilo tavata piispa Irja Askola kirkkopäivillä toukokuussa Lahdessa. Esitin hänelle onnittelet Suomen liike- ja virkanaisten liiton valinnasta Vuoden naiseksi 2011, ja tiedustelin olisiko hänellä mahdollisuutta vierailulla Kouvolaassa. Irja Askola vastasi kysymykseeni myönteävästi.

Vierailu toteutui 19.10. Kouvolan, Iitin ja Mikkelin liike- ja virkanaisten järjestämänä. Vierailua tuki Kouvolan seurakunta, niin että saimme pitää tilaisuuden seurakuntakeskuksen upeassa Maria-salissa. Lisäksi tilaisuudessa lauloi kanttori Mari Lehtinen, kanttori Pekka Ainalin säestyksellä ja seurakunnan puheenvuoron käytti pastori Kaija-Liisa Lindberg.

Runon ja sanan ilta tilaisuus sai Maria-salin lähes täyteen, osallistujia oli noin 160. Tilaisuuden avasi Kouvolan liike- ja virkanaisten puheenjohtaja Irmeli Saarinen-Möller ja minulla oli tehtävänä juontaa kyseinen ilta. Piispa Irja Askola valloitti yleisönsä sanan ja runon muodossa opettavaisella, koskettavalla lämminhenkisellä sanomallaan ja omalla persoonallaan. Keskustelun aikana hän sai vastata moninaiisiin yleisöltä tulleisiin kysymyksiin koskien naisen asemaa työelämässä, uskonnon moniarvoisuutta ja hänen henkilökohtaisia harrastuksia, unelmia sekä tehtävää piispana.

Illan päätteeksi Mikkelin liike- ja virkanaisten pu-

heenjohtaja Arja Kinnunen ojensi Irja Askolalle lahjan. Kahvihetki vietettiin Iitin liike- ja virkanaisten tarjoamana pitopalvelu yrittäjänä toimivan Annikki Ruokosen valmistamien maukkaiden antimien äärellä.

Marja-Leena Vainio

Kouvolan liike- ja virkanaiset ry, jäsen
Kirkkovaltuuston- ja seurakuntaneuvoston jäsen

Tie vie, pyhä kantaa

Irja Askola

Ihminen on rytmikäs.

Päivärytmi, askelrytmi.

*Levon ja valveillaolon vaihtelu
biologiset rytmit ja kuun kierrot.*

Myös uskolla on rytmensä ja elinkaarensa.

*Se sykkii kunkin oman elämän kierroissa
Kiinnittyen aiempiin kierroksiin
ja suurempiin kokonaisuuksiin.*

† Marja Hannikainen, Ritva Lahti ja Aya Iwaya suorittamassa teeseremoniaa

† Minna Raskinen ja Aya Iwaya

† Teehetken osallistujia

TEEHETKI JAPANILAISITTAIN

Iitin BPW järjesti musiikillisen teehetken Japanille Perheniemen opistolla 25.9.2011.

Esiintyjä oli melkein vauvasta vaariin: mieskuoro Iitin Lauluveikot, läänintaiteilija Minna Raskinen japanilaisvaikutteinen oma sävellys kanteleella. Nuorisoa ja lapsia edustivat sisarukset Pulmu ja Vilppu Eloranta viulu ja piano sekä Enna Lavonen alttoviulu. Hanna Hasu lauloi ja soitti huilua vaarinsa Oiva Ruokosen säestämänä.

Minna Raskinen ja Kristiina Nordman kertoivat kokemuksiaan Japanista ja mm. kielellisistä kummelluksista. Kristiina esim. kehotti piparin leipojia sirottelemaan tätä pipareitten päälle, vaikka tarkoitus oli laittaa tomusokeria.

Kymenlaakson ammattikorkeakoulussa viestintää opiskeleva Aya Iwaya kertoi kimonon historiasta hyvällä suomen kielellä.

Minna Raskisen lahjaksi saama valtava punakultai-

nen morsiuskimono oli tilaisuuden todellinen katseenvangitsija muun rekvisiitan ohella : yukatoita, perinteisiä jalkineita, keramiikkaa, viuhkoja, kirjoja, Japanin pienoislippuja ja valkopunaisia kukka-asetelmia ikebana-tyyliin...

Tilaisuuden aluksi juotiin vihreää ym. teetä, ja palan painikkeeksi syötiin parsapiirakkaa ja opiston omista kirsikoista tehtyä vihreällä teellä kuorutettua makeaa piirakkaa sekä esitettiin yksinkertaistettu Rikujun teeseremonia.

Ritva Lahti

Konsertin tulot ohjattiin Suomen Punaisen Ristin kautta Japanin tsunamihvien hyväksi Japanin Punaiselle Ristille.

Hetki aikaa itselle ...

Joukko Tampereen yhdistyksen jäseniä kävi tutustumassa syyskuisena iltana Vilmankämmen Instituuttiin Haarlan Palatsissa. Historiallinen Haarlan palatsi sijaitsee aivan Tampereen keskustan sykkeessä. Tämän 3-kerroksisen uusklassisen graniittikivisen palatsin rakennutti kauppaneuvos Rafael Haarla vuonna 1924 edustusasunnokseen. Nykyään palatsissa toimii hyvän olon keskus.

Aluksi nautimme marjapirtelöä, kuulimme paloja palatsin historiasta ja saimme tutustua tiloihin. Meille kerrottiin Vilmankämmenen tämänhetkisestä toiminnasta.

Siirryimme palatsin kellarikerrokseen. Siellä meitä odotti rauhallinen tila, jota kynttilät valaisivat. Taustalla soi hiljainen musiikki. Saimme nauttia yrtti jalkakylvystä ja hartioita lämmitti kaurapussi. Juotavaksi meille tarjottiin yrttiteetä. Rentoutumisen jälkeen jalkojen kuivaaminen pehmeään pyyhkeeseen sekä ruokaöljy, antoi viime silauksen varpaille. Tämä rauhallinen hetki sai meidät irrottautumaan kiireestä hetkeksi.

Liisa Flinck-Vasama
Tampereen liike- ja virkanaiset

■ TULEVIA TAPAHTUMIA

Vuosi 2012

- 28.1. Liiton suunnittelu ja kehittämisspäivä, Helsinki (liiton toimisto)
- 24.-25.2. BPW International, Annual Leaders Summit, New York
- 27.2.-9.3. United Nations, Commission on the Status of Women, New York
- 21.-22.4. BPW Finland, kevätkokouspäivät, Turku
- 12.-13.5. BPW Europe, presidenttien kokous, Bryssel
- 28.-30.9. 14th BPW European Congress, Sorrento, Italia
- lokakuu BPW Finland, syyskokouspäivät

BPW TEEMA 2011-2014

Empowered Women Leading Business

